

sudku zjištěny subjektivní předpoklady skutkové podstaty podvodu. Správně uvádí zmateční stížnost, že k podvodu nestačí o sobě lstivé jednání, nýbrž že jest třeba uvedení poškozeného v omyl za tím účelem, by utrpěl škodu v určité výši. Počínal-li si pachatel sice lstivě, ale škoda nastala nahodile, nezávisle na pachatelově jednání, škoda, která jím nebyla předem rozvážena a zamýšlena, není tu podvodu. Bylo by proto třeba k bezvadnému zjištění skutkové podstaty podvodu i zjištění, že stěžovatel, věda již předem, při vybírání záloh, že nedojde k dohodě o pořádání kursů, zamýšlel uvést zákazníky v omyl a způsobiti jim škodu. Zjištění to napadený rozsudek neobsahuje. V napadeném rozsudku není však bezvadně odůvodněno ani zjištění o výši škody. Rozsudek zjišťuje, že obžalovaný uzavřel s poškozeným smlouvu, podle které každý ze zákazníků objednává soupravu šablon na vyhotovení střižů, dále, že bude uspořádán pro tyto zákazníky instrukční kurs o používání těchto šablon v dohodě se zákazníky, vše za 170 Kč. Z rozsudku není však patrné, kolik z této částky připadalo na šablony a na střihy a kolik na kursy, a dále, zda lze užívat šablon bez kursů, čili nic (viz znalecký posudek), což však může býti důležité pro otázku zamýšlené snad a po případě způsobené škody. Bylo proto rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 3657.

Skutková podstata přečinu zaviněného úpadku podle § 486 čís. 1 tr. zák. záleží v tom, že si dlužník několika věřitelů přivodil z nedbalosti úkony v čís. 1 § 486 tr. zák. příkladmo uvedenými neschopnost platiti; nastala-li těmito úkony platební neschopnost a uvědomil-li si dlužník, že jest neschopen platiti, tvoří veškeré, od tohoto okamžiku na úkor věřitelů učiněné dluhy a splátky skutkovou podstatu podle čís. 2 § 486 tr. zák., nemohou však již, nebo dokonce i současně podřaděny býti pod podstatu čís. 1 § 486 tr. zák.

(Rozh. ze dne 8. listopadu 1929, Zm II 294/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 1. července 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem úpadku z nedbalosti podle § 486 čís. 1 a 2 tr. zák., zrušil napadený rozsudek, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přečinem úpadku z nedbalosti podle § 486 čís. 1 a 2 tr. zák. jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti nelze upříti oprávnění, pokud vytýká rozsudku, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 5 § 281 tr. ř., neúplnost a nedostatek důvodů. Stěžovatel byl uznán vinným přečinem podle § 486 čís. 1 tr. zák., jehož se dopustil od roku 1924 až do vyhlášení úpadku v roce 1927, a kromě toho přečinem podle čís. 2 § 486 tr. zák., aniž byla uvedena doba, kdy se dopustil tohoto druhého přečinu. Již

z tohoto doslovu rozsudkového výroku vysvítá základní vada, že si první soud neuvědomil rozdíl mezi skutkovou podstatou přečinu zaviněného úpadku podle čí. 1 a podle čí. 2 § 486 tr. zák. Skutková podstata onoho trestného činu záleží v tom, že si dlužník několika věřitelů přivodil z nedbalosti úkony v čí. 1 § 486 tr. zák. příkladmo blíže naznačenými neschopnost platiti; nastala-li těmito úkony platební neschopnost a uvědomil-li si dlužník, že jest neschopen platiti, tvoří veškeré, od tohoto okamžiku na úkor věřitelů učiněné dluhy a splátky skutkovou podstatu podle čí. 2 § 486 tr. zák., nemohou však již, neb dokonce i současně podřaděny býti pod podstatu čí. 1 § 486 tr. zák. Když soud v souzeném případě odsuzuje obžalovaného, že si od roku 1924 až do vyhlášení úpadku v roce 1927 přivodil neschopnost platební lehkomyšlným a nepřiměřeným užíváním úvěru, a když, jak jest podle obsahu rozsudku předpokládati, v úvěrových obchodech obžalovaného v téže době uzavřených, spatřuje i »dělání nových dluhů« podle čí. 2 § 486 tr. zák., jest rozsudek ve svých základech pochybený. Bylo proto povinností soudu, by především přesně zjistil, kdy nastala neschopnost obžalovaného platiti, a kterými konkrétními úkony ke škodě věřitelů byla nedbale přivoděna. Rozsudek se ovšem zmiňuje o dluhu 100.000 Kč v případě Karla Š-a a Františky B-ové; leč tento dluh vznikl již v roce 1923, nikoli v roce 1924 — kterýmžto rokem teprve závadná činnost obžalovaného podle rozsudkového výroku začala —; ostatně nestačí uvést dluh a tvrditi, že jím jest naplněn pojem lehkomyšlného používání úvěru, nýbrž třeba i odůvodniti, proč učinění tohoto dluhu tuto vlastnost má. To platí ve zvýšené míře o dluhu 30.000 Kč — případ Josefa B-e z roku 1925 —, jenž v téže souvislosti v rozsudku jest též uveden, aniž blíže rozebíráno, zda a proč podle své výše, hmotných poměrů obžalovaného a podl., odpovídá lehkomyšlnému používání úvěru, a to takovému používání, že jím byla přivoděna neschopnost platební.

Ostatně nelze přehlédnouti, že se v rozsudkových důvodech uvádí, že si obžalovaný musel býti vědom toho, že je dávno insolventním, poněvadž již asi dva roky před zavedením vyrovnacího řízení, které se stalo 16. prosince 1925 — byl stále stíhán exekucemi; to by poukazovalo k tomu, že se vlastně již po dobu asi dvou roků od 16. prosince 1925 zpět počítajíc obžalovaný dopouštěl přečinu podle § 486 čí. 2 tr. zák., pokud, věda o své platební neschopnosti, učinil nové splátky a dluhy, k nimž by po případě bylo počítati i ony dluhy 100.000 Kč a 30.000 Kč. Podle toho byla by tedy skutková podstata čí. 1 § 486 tr. zák. ohledně těchto dvou dluhů vůbec nemyslitelná a v čem by pak mělo pozůstávati nedbalé přivodění platební neschopnosti, nelze z rozsudku jinak poznati a to ani z onoho povšechného — ostatně s výrokem se nekryjícího — poukazu »k zbytečným soudním sporům« a »k odvážným obchodům spekulacním«, které v rozsudku ani ve spojitosti s nastavším účinkem platební neschopnosti blíže rozebrány nebyly. Co se pak týče přečinu podle čí. 2 § 486 tr. zák., jest zmateční stížnosti přisvědčiti, že rozsudek jest nejasný a stížen nedostatkem odůvodnění, ano z rozsudku nevychází na jevo ani které konkrétní splátky nebo dluhy, jichž nedbalým učiněním byli věřitelé poškozeni, soud má na mysli, ani kdy

ona s hlediska čís. 2 § 486 tr. zák. závadná činnost začala a kdy končila, ani kdy se vlastně obžalovaný dopustil na úkor věřitelů opomenutí, nenavrhnuv řízení vyrovnací nebo vyhlášení úpadku, což bylo zjistiti již z toho důvodu, poněvadž v prosince 1925 »vyrovnací řízení skutečně navrhl«.

Čís. 3658.

Předmětem ochrany podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky není všeobecný státoprávní pojem demokraticko-republikánské státní formy, ať jest zbudována na jakýchkoliv zásadách, nýbrž jen demokraticko-republikánská forma státu, která podle platné ústavní listiny tvoří základ státního zřízení Čsl. republiky.

Obžaloba pro přečin § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. spáchaný tím, že obžalovaný jako autor a zároveň i jako tiskař závadného letáku tiskopisem tím veřejně pobuřoval proti demokraticko-republikánské formě státu, jest současně i obžalobou pro přečin zanedbání povinné péče, jestliže soud na straně obžalovaného neshledá veškeré podstatné náležitosti subjektivní skutkové podstaty tohoto deliktu.

(Rozh. ze dne 9. listopadu 1929, Zm I 275/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 17. ledna 1929, pokud jím byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin podle § 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky, po případě, pokud obžalovaný, byv odsouzen pro přestupek podle §§ 9 a 17 zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863, nebyl uznán vinným i přečinem podle § 42 odst. 3 zákona na ochranu republiky a čl. III. zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák., částečně vyhověl, zrušil napadený rozsudek ve výroku, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin podle § 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky, a následkem toho i ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících a uznal obžalovaného kromě pravoplatného odsouzení pro přestupek podle §§ 9 a 17 tisk. zákona vinným i přečinem zanedbání povinné péče podle čl. III. čís. 3 zákona ze dne 15. října 1863, čís. 142 ř. zák. a § 42 zákona na ochranu republiky, spáchaný tím, že v únoru 1928 v S. jako tiskař tiskopisu »Občané s-čtí«, jenž obsahem svým zakládá skutkovou podstatu přečinu podle § 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky, při tištění nešetřil předpisů §§ 9 a 17 tisk. zákona. Jinak zmateční stížnost státního zastupitelství zavrhl. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

důvodech:

Zmateční stížnosti jest přisvědčiti, pokud vytýká rozsudku, že neuznal obžalovaného vinným i přečinem podle § 42 zák. na ochr. rep. a podle čl. III. zák. čís. 142/1868 ř. zák. Rozsudek uznává obžalovaného vinným, že jako tiskař letáků s nadpisem »Občané s-čtí« neuvedl na